

II / Bakalářský seminář I: terminologie a typologie zdrojů

I. Heuristika a rešerše

Základní etapy badatelské práce

- **heuristika** (shromažďování a vytěžování zdrojů, tj. **literatury a pramenů**)
- kritika (analýza zdrojů)
- interpretace (výklad zdrojů)
- syntéza (souhrnné zpracování tématu)

heuristika (hist.)

- první, přípravná fáze badatelské / odborné práce
- vyhledávání, shromažďování, třídění a hodnocení pramenů a informací v pramenech obsažených (pramen x informace)

rešerše (search)

1. vyhledávání zdrojů a informací k danému tématu
2. zpracování zdrojů a informací k danému tématu

Cílem je zjistit

- **jaké existují zdroje k danému tématu**
- **jaké informací tyto zdroje obsahují**
- **jaký je stav poznání o daném tématu**

Výstupy

- **filmografická rešerše**: souhrn autorských a technických údajů o filmu / audiovizuálním díle (osazenstvo filmu) – **filmografický záznam**
- **bibliografická rešerše**: bibliografický soupis (písemných) zdrojů – dokumentů, textů (r. dokumentační, dokumentografická) – **bibliografický záznam**
- **faktografická rešerše**: souhrn faktografických údajů / informací – popis obsahu zdroje = stručný výtah z obsahu – **abstrakty**

Modelový příklad:

- *Všichni dobří rodáci* (r. Vojtěch Jasný, 1968)
 - **filmografie**
 - **bibliografie**
 - **abstrakty**

II. Literatura a prameny

1. literatura

- Literaturou se míní zejména **sekundární zdroje**, tj. především **odborné knihy a články**, které **nevznikaly v přímém spojení** se zkoumaným problémem a ve stejném kontextu (tím se liší od publikovaných pramenů).
- Veřejné publikace – přístupné v knihovnách (knihkupectví).
- Knihy a časopisy.

2. prameny

- Prameny se míní zejména **primární zdroje**, tj. především archivní dokumenty **přímo spjaté** s předmětem, dobou a kontextem zkoumaného problému.
- Archivní prameny – uložené v archivech.
- Scénáře, fotografie z natáčení, produkční a ekonomické dokumenty, reklamní a distribuční materiály, korespondence, pracovní a osobní zápisníky apod.
- Orální prameny: cílený strukturovaný rozhovor badatele s narátorem (tvůrcem, pamětníkem)
- Prameny písemné a nepísemné povahy.

3. filmy /audiovizuální díla

- Kinematografické filmy, dokumentární filmy, televizní filmy.
- Uloženy v archivech (originální dílo), k dispozici na trhu (formát pro osobní použití).

Příklad ***Všichni dobří rodáci*** (Vojtěch Jasný, 1968)

- film / [digitálně restaurovaná kopie](#)
- [Briana Čechová \(ed.\): *Všichni dobří rodáci*. Praha: Národní filmový archiv, 2013.](#)
- Zde publikované archivní prameny: **protokoly z výslechu StB** (s. 56-57), **pracovní fotografie z natáčení** (s. 88), **hudební partitura** (s. 125), dále viz odd. Archivní dokumenty (s. 238n.) – **úřední korespondence, dramaturgický plán, zpráva o účasti na MFF Cannes 1969, souhrn výrobních dat a návštěvnost** ad.
- Archivní prameny: [cenzurní karta](#).

III. Archivy a knihovny

Literatura / knihovny

- [Knihovna NFA](#)
- Národní knihovna
- Moravská zemská knihovna
- Ústřední knihovna FF MU

Prameny / archivy

- [NFA = Národní filmový archiv](#)
- [BSA = Barrandov Studio archiv](#)
- [APF ČT = Archiv a programové fondy České televize](#)
- NA = Národní archiv
- SOA = Státní oblastní archiv
- SOkA = Státní okresní archiv
- MZA = Moravský zemský archiv (Brno)
- AMB = Archiv města Brna
- AMV = Archiv ministerstva vnitra, AMZV = Archiv ministerstva zahraničních věcí
- ABS = Archiv bezpečnostních složek (součást Ústavu pro studium totalitních režimů ÚSTR)
- Veřejné vzdělávací a paměťové instituce: školy (Archiv Vojtěcha Jasného na MU), galerie (Fotografický archiv V. Jasného v Moravské galerii), knihovny (Archiv Pavla Juráčka v Knihovně Václava Havla), muzea apod.
- Podnikové archivy – archivy filmových společností.
- Soukromé sbírky.

Filmy, AV díla / filmotéky

- [Národní filmový archiv – Filmotéka \(národní archivní instituce\)](#)
- [Česká televize – Archiv a programové fondy](#)
- Filmotéky produkčních a distribučních společností
- Filmotéky veřejných institucí – školy, knihovny apod.
- Soukromé filmotéky

IV. Národní oborové instituce, **elektronické zdroje a databáze**

Národní filmový archiv

- <http://www.nfa.cz/>
- <http://www.filmovyprehled.cz/> (databáze, aktuality ad.)
 - Databáze: filtry, zahrnuje majoritní produkce, všechny druhy a stopáže, **podrobná filmografie, bibliografické odkazy** do katalogu knihovny NFA, zpožděné aktualizace.
- <http://nfa.cz/cz/knihovna/> (on-line katalog, digitální knihovna Kramerius, licencované databáze – přístupné též z EIZ MU)
- <https://nfa.cz/cz/sbirky/sbirky-a-fondy/>

Státní fond kinematografie

- <http://www.fondkinematografie.cz/>
- <https://fondkinematografie.cz/zadosti-o-podporu/> (výzvy a koncepce)
- <https://fondkinematografie.cz/o-fondu/vyrocní-zprava.html> (výroční zprávy)
- <https://fondkinematografie.cz/studiea.html> (studie)

České filmové centrum / Czech Film Center (součást Státního fondu kinematografie)

- <https://www.filmcenter.cz/>
- <https://www.filmcenter.cz/cs/filmy-tvurci> (databáze od 1997)
 - **Databáze:** filtry, zahrnuje všechny druhy i stopáže i minoritní koprodukce, filmografie, průběžné aktualizace k datu premiéry.
- <https://www.filmcenter.cz/cs/novinky/1239-katalog-czech-films-2016>
- <https://www.filmcenter.cz/cs/novinky/1378-katalog-czech-films-2017>
- [Czech Fiction Films 2018-2019](#)
[Czech Animation 2018-2019](#)
[Czech Documentaries 2018-2019](#)
 - **Katalog:** statistické přílohy o filmovém trhu včetně podílu českého filmu (hraný film od s. 144).
 - Srov. <https://www.filmcenter.cz/cs/novinky/1378-katalog-czech-films-2017>

Unie filmových distributorů

- <http://www.ufd.cz/>
- <http://www.ufd.cz/plan-premier> (týdenní aktualizace)
- <http://www.ufd.cz/top-20-filmu/top-20-cr> (týdenní přehledy TOP20)
- <http://www.ufd.cz/prehledy-statistiky/top-50-rocni-vysledky> (TOP50 za daný rok)
- <http://www.ufd.cz/prehledy-statistiky/premiery-v-ceskych-kinech> (plán premiér za daný rok)
- <http://www.ufd.cz/prehledy-statistiky/rocni-vysledky> (filmový trh od 1989)

Sdružení českých filmových kritiků

- <http://filmovakritika.cz/>
- <http://filmovakritika.cz/filmy/>
 - Zahrnuje jen majoritní produkce a celovečerní stopáž, základní filmografie, plnotextové odkazy na recenze a rozhovory.

Barrandov Studio (Filmové studio Barrandov)

- <http://www.barrandov.cz/>
- <http://www.barrandov.cz/clanek/sbirka-barrandov-studio/>
- <http://www.barrandov.cz/clanek/archiv/>
- <http://www.barrandov.cz/clanek/badatelna/>
- <http://www.barrandov.cz/clanek/pujcovna-35mm-kopii/> (1992-2008)

Česká televize

- <https://www.ceskatelevize.cz/>
- <https://www.ceskatelevize.cz/porady/a-z/>
 - Databáze pořadů ČT, možnost sledování, základní filmografie, fotografie, rozhovory s tvůrci ad.
- <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/sledovanost-a-spokojenost/>
- <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/archiv-a-programove-fondy-ct/>
- <http://www.ceskatelevize.cz/ts-brno/archiv-a-programove-fondy-ts-brno-apf/>

V. Další oborové zdroje a databáze

Kinomaniak (Tomáš Vyskočil, Filmtoro)

- <http://kinomaniak.cz/>
- <http://kinomaniak.cz/rozdily-v-datech#zdroj>

Československá filmová databáze ČSFD (Martin Pomothy, POMO Media Group)

- <https://www.csfd.cz/>
- <https://www.csfd.cz/provozovatel-a-redakce/>

VI. Elektronické informační zdroje Masarykovy univerzity (EIZ MU)

- <https://ezdroje.muni.cz/>

Anopress – monitoring českých médií (tisk, rozhlas, TV) – plnotextový

- <http://ezdroje.muni.cz/prehled/zdroj.php?lang=cs&id=198>

Filmové databáze / zahraniční

- ProQuest – humanities / **Screen Studies Collection** / AFIC, FIAF, FII-BFI
<http://search.proquest.com/screenstudies?accountid=16531>
- [Film & Television Literature Index with Full Text](#) (EBSCO)

Průvodce filmovými databázemi (služba UK FF MU)

- Speciální lekce a prezentace (ve studijních materiálech).

VII. Základní typologie databází:

- **Profesionální (odborné)** – zájmové
- Všeobecné – **specializované (oborové)**
- Veřejně přístupné – licencované
- Faktografické (konkrétní údaje) – bibliografické (sekundární odkaz na primární zdroj) – plnotextové

- **Domácí úkol: prakticky vyzkoušet a prostudovat specializované profesionální oborové zdroje a databáze (zde uvedené).**